

Bedriftshelsetjeneste - historien bak

Første bedriftslege:

1656 - Berglege ble ansatt ved Sølvgruvene i Kongsberg.

1683 - Bergverksloven

- Fastsatte bestemmelser om sykelønn og legehjelp for skadede bergmenn.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 4

Norge og industrialismen

Andre del av 1800-tallet:

- Husmannssystemet forsvant og tidligere jordarbeidere flyttet til byen for å jobbe på fabrikker.
- Lov om tilsyn med arbeid i fabrikker m.m. av 27. juni 1892
 - Forbud mot barnarbeid
 - Begrenset adgang til nattarbeid og helgedagsarbeid
 - Regler om beskyttelse av arbeidernes liv og sunnhet «så vidt gjørlig»
 - Etablerte et offentlig arbeidstilsyn

Arbeidstilsynet

28.05.2015 5

Bedriftshelsetjenesten blir til

Første bedriftslegeordning:

1916 – Carl Schiøtz ble ansatt av direktør Johan Trøne-Holst som bedriftslege ved Freia sjokoladefabrikk.

Bedriftshelsetjeneste:

Midten av 1970-årene – bedriftslegetjenesten ble døpt om til bedriftshelsetjenesten.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 6

Bedriftshelsetjenesten i dag

- 294 godkjente bedriftshelsetjenester
- Enkelte små bedriftshelsetjenester har slått seg sammen og det vokser fram noen store aktører.
- Ca. halvparten av landets bedriftshelsetjenester har fem eller færre ansatte.

Arbeidstilsynet

7

Bedriftshelsetjenestens overordnede mål

Ingen arbeidstakere skal bli syke eller skadet som følge av forhold på arbeidsplassen.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 8

Forskrift om organisering, medvirkning og ledelse Kapittel 13

Tidligere Bransjeforskriften:

- § 13-1

Tidligere BHT-forskriftens kapittel 2:

- § 13-2 Arbeidsgivers bruk av bedriftshelsetjenesten
- § 13-3 Planer, årsrapporter og meldinger.

Arbeidstilsynet

9

Konsulenttenester - § 13-2

- Bistå ved hensiktsmessig løpende HMS-arbeid.
- BHT kan sammenlignes med en HMS-revisor.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 10

Hva mener vi med å bistå?

- Trenger BHT å gjøre alle målingene ved kartlegging?
- Trenger BHT å utarbeide retningslinjer for virksomheten?
- Bistå = hjelpe/støtte altså ikke nødvendigvis utføre

Arbeidstilsynet

28.05.2015 11

Hva kan BHT gjøre for virksomheten?

- Bruk av BHT skal ikke bare være brannsløkking.
- Hjelp til forebygging – blant annet ved hjelp av kvalifiserte risikovurderinger.
- For å få til dette må virksomheten vite når den skal kontakte BHT.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 12

Bistå med kartlegging og måling §§ 13-2 og 13-3 b) og c)

- En god kartlegging og/eller måling er godt forebyggende arbeid.
- For eksempel støv, støv, ergonomi, psykososialt arbeidsmiljø osv.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 13

Målrrettede helsekontroller § 13-2 e) og § 14-1

Lovpålagte helsekontroller er oppramset i § 14-1 og viser til ulike kapitler i forskrift om utførelse av arbeid:

- Farlige kjemikalier – kap. 3
- Støv med asbestfibre – kap. 4
- Biologiske faktorer – kap. 6
- Støy eller mekaniske vibrasjoner – kap. 14
- Ioniserende stråling – kap. 15
- Kunstig optisk stråling – kap. 16
- Arbeid under vann eller økt omgivende trykk – kap. 26
- Gass, støv eller andre helsefarlige forhold ved bergarbeid – kap. 27

Arbeidstilsynet

28.05.2015 14

Eksempler på målrrettede helsekontroller

- Lungefunksjon hos sveisere, steinstøveksponeerte, asbesteksponeerte m.m.
- Brystundersøkelse av de kvinner som jobber hovedsakelig natt.
- Belastnings-EKG av røykdykkere
- Blyverdier i blod hos blyeksponeerte

Arbeidstilsynet

28.05.2015 15

Tilpassede og lovpålagte kurs – § 13-2 g)

- Bistå med informasjon og opplæring om relevant helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko og aktuelle tiltak.

Eksempler:

- 40-timers kurs for verneombud
- Lederopplæring i HMS
- Div. bransjerettede kurs

Arbeidstilsynet

28.05.2015 16

Sykefraværsoppfølging

- Bedriftshelsetjenesten bør involveres i virksomhetenes sykefraværsoppfølging.
- Kan delta i dialogmøte 1.
- Må kjenne virksomheten for å kunne gi god og riktig veiledning.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 17

Funksjonsvurdering

En god funksjonsvurdering skal gi svar på:

- Hva kan arbeidstaker gjøre og ikke gjøre?
- Er det noe tilretteleggingsmuligheter i bedriften?
- Kan arbeidstaker fortsette i bedriften eller bør man se på andre muligheter?

Arbeidstilsynet

28.05.2015 18

Handlingsplaner og årsrapporter - § 13-3

Arbeidstilsynet

28.05.2015 19

Periodevis plan - overordnet

Krav på overordnet nivå – konsern- eller kommunenivå:

Det skal foreligge en handlingsplan som omfatter alle virksomhetene i konsernet/kommunen, som er utarbeidet i samarbeid med de enkelte underordnede virksomhetsledere.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 20

Planfestede aktiviteter

- Trenger ikke å være årlige
- Overordnet plan kan gjerne gå over flere år
- Enkelte aktiviteter bør alltid stå i planen, for eksempel deltagelse i sykefraværarbeid og deltagelse i AMU.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 21

Virksomhetsleder

Med virksomhetsleder menes i kommuner f.eks:

- Rektor
- Styrer i barnehage
- Styrer på sykehjem

Arbeidstilsynet

28.05.2015 22

Årsrapporter

- Godkjent BHT skal årlig rapportere det arbeidet de har utført i virksomheten.
- Årsrapporten skal sørge for at arbeidsgiver får kjennskap til hva som er gjort og ugjort, hvilke tiltak som BHT mener må/bør iverksettes og hvilke strategier som er foreslått lagt i denne forbindelse.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 23

Overordnet årsrapport

- Årsrapporten kan utarbeides som et overordnet dokument til hele kommunen/konsernet.
- Vi godtar også rapport til hver virksomhet som har mottatt tjenester fra BHT i det året som årsrapporten gjelder for.
- Virksomhetsledere skal ha kunnskap om hva årsrapporten sier for deres virksomhet.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 24

Generelt - BHTs rolle

- BHT har en forebyggende rolle når det gjelder arbeidsrelatert sykdom eller skade.
- Kan være representert ved dialogmøte 1.
- Skal være representert i AMU.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 25

Små bedrifter

- Små bedrifter (1 – 10 ansatte), med lovpålagt BHT-tilknytning, må få tilgang til hensiktsmessige tjenester.
- Eksponeringen for individet kan være like stor eller større i små bedrifter.

Arbeidstilsynet

26

Spørsmål på tilsyn

- Er virksomheten tilknyttet godkjent bedriftshelsetjeneste?
- Er det utarbeidet en handlingsplan i samarbeid mellom virksomhet og godkjent bedriftshelsetjeneste?
- Foreligger det årsrapporter fra den godkjente bedriftshelsetjenesten?

Arbeidstilsynet Tone Eriksen 22.06.2010

27

Avtale med BHT

- Tenk gjennom hva virksomheten trenger!
- Noen BHTer har spesialisert seg mot enkelte bransjer.
- Skal dere tegne avtale om timepris, hodepris eller ulike pakkeløsninger.

Arbeidstilsynet

28.05.2015 28

Økonomi

- En investering eller et tapsprosjekt?

Arbeidstilsynet

28.05.2015 29

Hvordan prissette helse?

- Gjennomsnittspris BHT: 1000 - 2000 kr per ansatt per år*

En sykefraværsdag koster til sammenligning:

- For bedriften: 1900,- kr (SINTEF – 1999)
- For samfunnet: 2142,- kr (Arbeidstilsynet – 2008)

*Arbeidsmiljøsentret – Tidsskriftet Arbeidsmiljø nr. 3, 2010

Arbeidstilsynet

28.05.2015 30

Hvor går BHT?

Stadig nye helseutfordringer i arbeidslivet:

- Nanoteknologi
- Resistente bakterier
- Det grenseløse arbeidslivet

Arbeidstilsynet

28.05.2015 31

Takk for oppmerksomheten!

Arbeidstilsynet

32
